

GEODÉZIA ÉS KARTOGRÁFIA

60. ÉVFOLYAM

2008

5-6. SZÁM

A XXI. század kataszteri térképei című konferencia miniszteri megnyitó beszéde*

Gráf József

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A mai konferenciát a kataszteri térképek digitális átalakításának országos befejezése alkalmából rendezik, mely rendkívül fontos mérföldkő a minisztérium, s természetesen a földügy életében, de elsősorban azoknak a felhasználóknak az életében, akik a program keretében előállított dokumentumokat gyorsan, naprakészen, a mai kor szellemében tudják használni. Egy igen jelentős és rendkívül fontos munka végén vagyunk, és egy újnak az elején.

A digitális földhivatal, az információs társadalom, a térinformatikai adat-infrastruktúra, a digitális kataszteri rendszerek és digitális térképek témakörében ma elhangzó előadások egységes szempontok szerint foglalják össze az azonos vetületi rendszerben rendelkezésre álló vektoros digitális kataszteri térképek és szabványos adatbázisok készítésének egyes állomásait, illetve a digitális térképi adatok alkalmazásának lehetőségeit.

Azt hiszem, nem kell Önöknek hangsúlyoznom, hogy amióta ez a munka megkezdődött (valamikor a 90-es évek elején) óriási változások történtek az ország életében. Nemcsak a politikai rendszerváltással, hanem a gazdasági rendszerváltással is. Új tulajdonosok szereztek meg a földeket; autópálya építések; az erdő és a környezetvédelmi lehetőségek és a szabályok megválto-

zása; a különböző városok dinamikus fejlődése, amelyhez a korszerű adatok megszerzése nagyon fontos volt.

Ilyen például a Balaton törvény jelenleg is folyó változtatása, ahol nagyon erős infrastrukturális fejlesztések várnak ránk. Mindezeket a változtatásokat az államnak szolgáltatási oldaláról is követnie kell, fel kell venni a versenyt, és nem szabad akadályozni a fejlődést.

1994-ben született meg a Nemzeti Kataszteri Program (NKP) koncepciója, amelynek alapvető célja az ország állami földmérési alaptérképeinek korszerűsítése, az ingatlan-nyilvántartás informatikai rendszere, valamint a nemzetgazdaság egésze számára szükséges digitális térképi adatok biztosítása.

A program eredeti koncepciója egy *hosszú távon* végrehajtható elképzelést tartalmaz,

amelynek lényege, hogy – a korábban tendenciózan felépített műszaki és jogi alapok felhasználásával – olyan, az ország területén több célra használható, számítógépen kezelhető állami alaptérképek álljanak rendelkezésre, amelyek megfelelő formában alkalmasak a nemzetgazdaság digitális térképi igényeinek kielégítésére, és amelyek az ingatlan-nyilvántartás geometriai alapját is képezik.

A program megvalósításáért a Kormány döntése értelmében a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium a felelős. A program lebonyolítására jött létre a Nemzeti Kataszteri Program Közhasznú Társaság (NKP Kht.), amely felett 2008. január 01-jéig az FVM gyakorolta a tulajdonosi jogokat. 2008. január 1-jétől az NKP Kht. is a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-hez



* „A XXI. század kataszteri térképei” című, 2008. május 29–30-án, az FVM Földügyi és Térinformatikai Főosztálya, a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság és a Nemzeti Kataszteri Program Közhasznú Társaság közösen szervezett konferenciáján elhangzott előadás szerkesztett változata. *Fotó: HBA*

került. A társaság szakmai felügyeletét továbbra is az FVM látja el.

Az akkori és azóta is meglévő költségvetési problémák, források hiánya miatt az NKP-ban meghatározott feladatok végrehajtása kereskedelmi banki hiteltől kezdődött el. A program végrehajtása a finanszírozással összefüggő kezdeti nehézségek után, 1997 végén indult el.

Az NKP kezdeti szakaszában, 1997–2003 között 63 település szabványos digitális térképi adatbázisa készült el, mintegy 500 ezer hektár területen. Ebben a szakaszban a térképkészítés az önkormányzatok igényeit is figyelembe véve – velük szoros együttműködésben – főleg nagyobb városokat érintett. Így került sor Budapest több kerületének feldolgozására, valamint Debrecen, Győr, Eger, Nyíregyháza, Szombathely, Pécs, Salgótarján, Siófok, Szekszárd, Szeged, Tatabánya, Vác, Veszprém, Zalaegerszeg városok és más települések digitális alaptérképének elkészítésére. Az információs társadalom, az Európai Unióhoz történő csatlakozás, az informatikai rendszerek fejlődése és egyre növekvő szerepe azonban megszorozta a számítógépen kezelhető térképi adatok iránti igényt. A digitális térképi adatok hálózatos szolgáltatásának mielőbbi bevezetése, a korszerű feldolgozási és felmérési technológiák megjelenése és ezek üzemszerű alkalmazása szükségessé tette az NKP végrehajtásának felgyorsítását, amelyről a 2003. év közepén döntött a Kormány. A döntés hangsúlyozta, hogy az NKP koncepciója alapvetően helyes, a szabványos digitális alaptérképek készítésének üteme azonban nem követte az igények növekedését. A program felgyorsítása azt a célt tűzte a kataszteri térképek előállításáért, karbantartásáért felelős földügyi szakigazgatás elé, hogy a rövid időszak alatt (2004–2007 között) valamennyi meglévő papíralapú kataszteri térkép átalakítása történjen meg, biztosítva ezzel a számítógépen kezelhető térképi adatokat.

Ennek a kitűzött célnak az első, határidőre teljesített feladata elkészült, rendelkezésre áll az országot teljesen lefedő *vektoros digitális térkép*. Ez Magyarországon az első olyan befejezett kataszteri térképrendszer, amely megadta azt a lehetőséget, hogy valamennyi települést azonos vetületi rendszerben lévő térképi adatokkal lehet ábrázolni. *Ez történelmi jelentőségű eredmény!* A termőföld privatizáció során keletkezett digitális adatok, illetve egyéb, korábban meghatározott koordinátákkal rendelkezésre álló adatok, és az analóg térképek szükségszerű digitális átalkításával készült el a vektoros digitális térkép.

E hatalmas feladat viszonylag rövid idő alatt történő végrehajtását a korszerű számítástechnikai eszközök, szoftverek és eljárások megjelenése, és ezek üzemszerű alkalmazásának elterjedése segítette. Az elkészített digitális térképek egységes rendszerbe foglalva már alkalmasak az ingatlan-nyilvántartás informatikai rendszerében való felhasználásra, illetve az adatigénylők gyors kiszolgálására, a kor követelményeinek megfelelően. A vektoros digitális térképek változásvezetése a földhivatalokban, jogszabályokban meghatározott feltételek mellett történik. A térképek felhasználói ezzel olyan térképi adatokhoz juthatnak, amelyek több célra alkalmas hátteret biztosítanak a különböző információs rendszerekhez (tervezési, nyilvántartási feladatok, statisztikai célú felhasználások, a területalapú agrártámogatásokhoz nélkülözhetetlen Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer és további felhasználásokrólú igényeknek kielégítésére).

Tudni kell, hogy ezek a digitális térképek a jogi állapotot jelenítik meg, ami nem minden esetben egyezik meg a természetbeni állapottal. A program II. fázisában tervezzük az állami földmérési alaptérképek vektoros digitális változatának felújítását, a jogi és a természetbeni állapot közötti esetleges ellentmondások feloldását, a régi technológiákkal készült térképek aktualizálását. Ez is fontos állami feladat, melyet a finanszírozás lehetőségének a függvényében szeretnénk végrehajtani, korszerű eszközökkel és eljárásokkal végrehajtandó helyszíni mérésekkel.

A digitális kataszteri térképek, illetve az ingatlan-nyilvántartás informatikai fejlesztésének eddigi eredményei jelzik, hogy a földügyi szakigazgatás szerepvállalása az elektronikus kormányzat, elektronikus ügyintézés, nemzeti téradat-infrastruktúra témájában jó irányban halad és ezzel a magyar kormány is elégedett.

A minisztérium stratégiai fontosságú területnek tartja a földügyi szakigazgatást. Továbbra is kiemelt feladatként kezeli a szakterületet, a kapcsolódó jogi szabályozások korszerűsítését, ezzel elősegítve az ingatlan-nyilvántartás, a földmérési és térképészeti munkák, a földhasználat és földvédelem megfelelő működését.

Bízom abban, hogy eredményes, sok ismeret hozó és adó két nap elé néznek a konferencia során. Köszönet illeti a hatalmas munkával kiváló eredményt elért kollégák teljesítményét, és ahogy felvázoltam: feladat van bőven a további időszakban is. Ehhez sok sikert, jó erőt, egészséget és egy hasonlóan eredményes időszakot kívánok!